

Vergaderjaar 2025–2026

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

31 388

Signaleren van fraude

Nr. 506

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2026

Hierbij bied ik uw Kamer de uitkomsten van het onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (hierna: WODC) naar «Aard en omvang van schade door online fraude bij bedrijven» aan.

Het WODC heeft dit onderzoek op verzoek van mijn ministerie laten uitvoeren door Dialogic.

Doel onderzoek

Online fraude is in recente jaren een steeds belangrijker en actueler onderwerp geworden, ook voor het Nederlandse bedrijfsleven. Criminelen hebben de laatste jaren door ontwikkelingen en verdere digitalisering van bedrijfsprocessen en communicatiemiddelen meer mogelijkheden gekregen voor het plegen van online fraude delicten bij bedrijven. Tot nu toe ontbreekt het aan actuele en betrouwbare kennis over de aard en omvang van online fraude bij bedrijven en over de directe financiële schade die bedrijven hierdoor lijden. Deze kennis is noodzakelijk om gerichte *evidence based* beleidsmaatregelen te kunnen ontwikkelen en om bedrijven die slachtoffer worden van online fraude beter te kunnen ondersteunen en weerbaarder te maken. Het doel van dit onderzoek was dan ook om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de schade door online fraude bij bedrijven in Nederland.

Methoden van onderzoek

De onderzoekers hebben naast een literatuuronderzoek ook een inventarisatie van beschikbare databronnen gedaan, waarbij de mogelijkheden en beperkingen van deze bronnen tevens in kaart zijn gebracht. Deze databronnen betreffen de politieregistraties, Fraudehelpdesk Zakelijk, een enquête die is uitgezet onder een ondernemerspanel en een enquête die is uitgezet onder de ondernemerspopulatie. Uit dit onderzoek is gebleken dat de geraadpleegde databronnen duidelijke beperkingen kennen waardoor de onderzoekers uiteindelijk geen betrouwbare schatting

hebben kunnen maken van de aard en omvang van schade door online fraude bij bedrijven. De schattingen op basis van registerdata (Fraudehulpdesk Zakelijk en politieregistraties) in combinatie met de gerapporteerde meldingspercentages in de enquête (multipliermethode) zijn vele malen lager dan de schatting op basis van extrapolatie van de enquêtesresultaten. Daarbij komt dat wederom is gebleken dat ondernemers een lastige doelgroep zijn om te bereiken met een enquête. Tot slot komt uit dit onderzoek naar voren dat bij bedrijven de meest geregistreerde en gerapporteerde incidenten aan- en verkoopfraude betroffen.

Aanbevelingen en beleidsreactie

Voor de aanpak van online fraude is het van wezenlijk belang dat er in de toekomst een goed beeld komt van de aard en omvang van dit criminaliteitsfenomeen bij bedrijven. Alleen dan is het mogelijk om *evidence based* beleid te ontwikkelen op dit thema. Voor het verkrijgen van een beter inzicht zijn volgens de onderzoekers een aantal zaken nodig zoals: het verbeteren van de registratiepraktijk van de politie, het hanteren van een gezamenlijke definitie voor online fraude en het aanpassen van de registratie door Fraudehulpdesk Zakelijk.

In de huidige politieregistraties ontbreekt informatie over van welke directe financiële schade er sprake is en of het slachtoffer een burger of een bedrijf betreft. Deze informatie is nodig om gedegen onderzoek naar inzicht in slachtofferschap van online fraude in het bedrijfsleven te kunnen doen. Daarnaast is het hanteren van één definitie van vormen van online fraude noodzakelijk om data van verschillende organisaties te kunnen vergelijken en te duiden. Tot slot adviseren de onderzoekers om vanuit Fraudehulpdesk Zakelijk meer informatie over bedrijven te registreren, zoals de bedrijfssector en de bedrijfsgrootte. Indien er meer informatie over slachtoffertypes voorhanden is wordt het makkelijker om daar gerichte interventies voor te ontwikkelen.

De aanbevelingen gaan over partijen waar mijn ministerie intensief mee samenwerkt binnen de publiek private samenwerking in de aanpak van online fraude, de integrale aanpak online fraude, alsook binnen het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. Ik zal op basis van deze belangrijke aanbevelingen in gesprek gaan om te bezien op welke manier er verbeteringen kunnen worden aangebracht in de registratie en taxonomie van online fraude in het bedrijfsleven. Daarnaast werkt mijn ministerie aan een monitor voor criminaliteit tegen het bedrijfsleven. Deze monitor zal naar verwachting een beter beeld kunnen scheppen van de aard en omvang van online fraude in het bedrijfsleven. Deze inzichten zullen dan vervolgens worden benut om meer *evidence based* gericht beleid te ontwikkelen in de strijd tegen online fraude. De eerste resultaten van deze monitor worden eind van dit jaar verwacht.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel